

Kasvatus taiteissa ja tieteissä

”Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaankansi kertoo hänen teoistaan.” (Ps. 19:2.)

Avaintekstit:

Room. 1:18–21;
Ps. 19:2–7; 96:9, RK 2012;
1. Moos. 3:6;
1. Tim. 6;
Sananl. 1;
Job 38.

Kasvatukseen kuuluu niin taiteita kuin tieteitäkin, mutta mitä tarkoittaa oppia tai opettaa niitä raamatullisesta näkökulmasta? Tarjoammeko vain valikoidun joukon raamatunjakeita, jotka liittyvät johonkin tiettyyn, vaikkapa nykylääketieteen tai taidehistorian, osa-alueeseen? Näin tehdessämme saamme oppiaineemme toki liitettyä Jumalan mahtavaan luomisvoimaan, jolla hän loi monimutkaisen maailmamme, mutta pelkkä raamatunjakeiden sisällyttäminen opikirjan opetukseen on vain pieni osa todellista kasvatusta – kasvatusta, joka on pelastavaa ja lunastavaa.

Jotta tällainen kasvatus olisi todella toimivaa, tarvitsemme Jumalan sanaa valaisemaan jokaisen oppiaineen opetusta humanistisista aineista molekyylibiologiaan. Ilman sitä saatamme kadottaa mielestämme Jumalan suunnattoman suuruuden, hänen suvereenisuutensa Luojana ja maailmamme ylläpitäjänä. Oppiesamme näkemään, miten Jumala tarkastelee luomakuntaansa orgaanisena ja tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena, meidän on helpompi ymmärtää, miten tiettyjä oppiaineita voidaan ja miten niitä tulisi opettaa.

Tällä viikolla tarkastelemme joitakin periaatteita, jotka liittyvät siihen, kuinka voimme opettaa taiteita ja tieteitä kristillisestä näkökulmasta ja maailmankatsomuksesta käsin.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 5.12.2020

HERRA YKSIN

Jumalasta löytyy todisteita kaikkialta luomakunnasta. Kun pohdimme, mitä Jumalan sydämessä liikkui hänen luodesaan maailman, pääsemme kenties lähemmäksi ratkaisua siihen, kuinka parhaiten opettaa taiteita ja tieteitä.

Ajatellaanpa vaikka ihmisen kehitystä raskausaikana. Biologian mukaan uusi, älykäs ihmiselämä alkaa yhdestä hedelmäoitteyneestä munasolusta, joka kasvaa täysiaikaisessa raskaudessa yhdeksän kuukauden ajan. Rakastavan Jumalan kädenjälki näkyy kasvukauden kaikissa vaiheissa. Jumalan rakkaus näkyy paikassa, jossa sikiö kasvaa: aivan äidin sydämen tasaisen sykkeen alla. Kun sikiö kasvaa, äidin vatsakin laajenee, aivan äidin eteen. Odottava äiti on joka hetki tietoinen lapsestaan, kuten taivaallinen Isä on aina tietoinen lapsistaan.

Lue Room. 1:18-21; Ps. 19:2-7 ja Neh. 9:6. Mitä jakeet kertovat Jumalan työstä Luojanamme?

Vielä 6 000 vuotta syntiinlankeemuksen ja tuhansia vuosia vedenpaisumuksen jälkeenkin meillä on häkellyttävän suurta näyttöä paitsi siitä, että Jumala on Luojamme, myös siitä, että tämä Luojamme on voimallinen, rakastava ja hyvä Jumala. Näyttö on niin vahvaa, että Paavali sanoo, etteivät ne, jotka sen hylkäävät, voi tuomiopäivänä puolustautua, sillä Jumalasta voidaan oppia riittävästi jo pelkästään hänen luomakuntansa perusteella (Room. 1:18-21). Kukaan ei voi vedota tietämättömyyteen.

Nyt kun monet ovat alkaneet palvoa luotua enemmän kuin Luojaa, miten tärkeää onkaan, että kristillisessä kasvatuksessa niin taiteissa kuin tieteissäkin lähdetään siitä oletuksesta, että Jumala on Luoja ja kaiken ylläpitäjä. Ideologiat ja oletukset, joissa kielletään Jumala tai ei sisällytetä häntä yhtälöön, johtavat lopulta virhearviointeihin. Maallisessa koulukasvatuksessa lähdetään jo lähestulkoon täysin liikkeelle oletuksesta, että Jumalaa ei ole. Kristillinen koulukasvatus ei saa langeta tähän ansaan eikä sellaisiin periaatteisiin, joiden lähtökohdana on Jumalan kieltäminen. Kumpikin tie johtaa lopulta väärin päätelmiin.

Mieti maailmamme monia ihmeitä ja sen kauneutta vielä synnin jälkeenkin. Mitä toivoa ja lohtua se meille tuo koettelemusten ja kärsimysten aikoina?

PYHÄSSÄ KAUNISTUK- SESSA

Ps. 96:9, RK 2012 sanotaan: ”Kumartukaa palvomaan Herraa pyhässä kaunistuksessa, vaviskaa hänen kasvojen edessä, kaikki maa.” Miten ymmärrämme ajatuksen ”pyhä kaunistus”? Mitä sen tulisi merkitä meille ja vaikuttaa siihen, mitä opetamme taiteesta ja siihen usein liitetystä kauneudesta?

Vaikka meillä on sanonta ”kauneus on katsojan silmässä”, emme saa unohtaa, kuka silmän alun perin loi (ks. Sananl. 20:12). Vaikka meidän on oltava tarkkoja, ettemme ala palvoa luontoa itseään (ks. eilisen tutkisteluosuus), luomakunnan kauneus voi kuitenkin opettaa meille paljon Jumalasta ja hänen rakkaudestaan kauneutta kohtaan. Jos langennut maailmamme yhä näyttää niin kauniilta, kuka voikaan kuvitella, millainen se on ollut ennen lankeemusta? Tämä opettaa meille sen, että Jumala todella on kauneuden Luoja.

Taide- ja tiedeaineet voivat, ja niiden tulisi, vetää meitä lähemmäs kohti Jumalan luonnetta ja sydäntä. Koska olemme itse osa Jumalan taideteosta ja hänen tieteellistä tuotantoon, voimme myös oppia enemmän tutkimalla omaa identiteettiämme Kristuksessa.

”Jumala toivoo, että hänen lapsensa arvostaisivat hänen luomistyötään ja iloitsisivat siitä yksinkertaisesta, hiljaisesta kauneudesta, jolla hän on koristanut maanpäällisen kotimme. Jumala rakastaa kauneutta. Enemmän kuin mitään ulkonaista viehätystä, hän kuitenkin rakastaa luonteen kauneutta. Hän toivoo meidän vaalivan puhtautta ja yksinkertaisuutta, kukkien yksinkertaista viehätystä.” (TKL 83.)

Lue 1. Moos. 3:6. Mitä jae opettaa siitä, että kauneus ei välttämättä aina ole hyvää ja pyhää? Ks. myös Sananl. 6:25; 31:30.

Meillä on vihollinen, joka vääristää ja riistää kaikkea, minkä Jumala on tehnyt. Ei siis ihme, että myös kauneutta ja kauneuden käsitteitä käytetään meitä vastaan. Siksi kristillisen kasvatuksen, jonka ohjenuorana on Raamattu, tulisi taideaineissa auttaa oppilaita tajuamaan, että kaikki kaunis ei kuitenkaan välttämättä ole hyvää ja pyhää.

ERHEEN ASiantun- Tijjat

Tiedämme, että maailmassa on enemmän kuin tarpeeksi taidetta ja filosofiaa, joka ei kunnioita Jumalaa. Monet esittävät jopa, että kristittyjen ei tulisi olla niiden kanssa tekemisissä. Uskovien on tarkkaan harkittava liiketoimiaan tiettyjen toimijoiden kanssa ja heidän tulee kannattaa tietynlaisia yrityksiä ja olla tietynlaisen median kuluttajia.

1. Tim. 6. luvussa saamme selkeät ohjeet siitä, millaisia pyrkimyksiä meidän tulee välttää, ja lisäksi saamme seikkaperäisen selityksen asialle. Millaisten asioiden tavoittelusta Paavali varoittaa 1. Tim. 6:9, 10?

Lue 1. Tim. 6. luku loppuun. Mitkä ovat Paavalin eniten tukemia tavoitteita?

Huomaa, miten Paavali varoittaa jakeessa 20 tiedon nimellä kulkevasta valhetiedosta. Vaikka Paavalin elinympäristö olikin toinen, periaatetta voidaan yhä soveltaa. Ajattele kaikkea sitä tietoa ja opetusta ja niitä uskomuksia, joita esiintyy tällä hetkellä ja on esiintynyt koko ihmiskunnan historian aikana, jotka ovat täysin väärä. Ihmiset voivat tosiaan olla erheen asiantuntijoita.

Lähes 2 000 vuoden ajan maailman älykkäimmät ihmiset, asiantuntijat, luulivat että maailma seisoo liikkumattomana maailmankaikkeuden keskellä ja että tähdet ja planeetat kiertävät sitä täydellisen ympyrän muotoisilla radoilla. Väitteiden tueksi esitettiin hyvin monimutkaista matematiikkaa ja tieteellisiä teorioita, vaikka lopulta ne osoittautuivat vääräksi lähes jokaisen yksityiskohtan osalta. Siksi voimme sanoa, että nämä ihmiset olivat erheen asiantuntijoita ja että heidän esittämänsä tieto oli valhetietoa.

Tämän päivän biologia lähtee oletuksesta, että elämä alkoi sattumalta miljardeja vuosia sitten, eikä taustalta löydy Jumalaa tai tarkoituksenmukaista suunnitelmaa. Tällaisen opetuksen pohjalta on noussut uskottom määrä monimutkaista ja yksityiskohtaista tieteellistä kirjallisuutta. Mitä tämä opettaa siitä, kuinka ihmiset voivat olla erheen asiantuntijoita? Miten tämän tulisi vaikuttaa kristilliseen koulukasvatukseen yleensäkin mutta aivan erityisesti tieteen opettamiseen?

**TYHMYYS JA
VIISAUS**

Lue Sananl. 1. Mitä luku opettaa siitä, mihin aidossa kristillisessä kasvatuksessa tulisi ennen kaikkea keskittyä?

Raamattu vertailee tiukasti tyhmyyttä ja viisautta toisiinsa. Sananlaskujen kirjassa muistutetaan tyhmän käyttäytymisen ja tyhmien kanssa seurustelun vaaroista. Ero on selvä: Jumala haluaa, että hänen kansansa etsii viisautta pitäen sitä aarteenaan, jonka runsaudesta iloitaan.

Taiteiden ja tieteiden opiskelijat hyödyntävät lahjansa saadakseen viisautta ja tavoitellakseen erinomaisuutta opinnoissaan. Niiden opettajat tekevät samoin. Kykenemme taiteelliseen nerokkuuteen ja tieteellisiin läpimurtoihin tiedon ja kykyjen ansiosta.

Kristillisestä näkökulmasta katsottuna mitä kuitenkaan merkitsee osaaminen humanistisissa tieteissä ja luonnontieteissä, jos siihen ei kuulu oikean ja väärän, hyvän ja pahan, totuuden ja erheen erottaminen toisistaan? Tarvitsee lukea vain jonkin verran joidenkin niiden elämästä, joita maailma pitää suurimpina taiteilijoina, nähdäkseen, etteivät loistavat kyvyt ja lahjat takaa moraalista ja oikeudenmukaista elämää. Voidaan todeta myös, että suuret tiedemiehet, jotka osallistuvat biologisten ja kemiallisten aseiden kehittämiseen ovat varmasti erittäin lahjakkaita, mutta millaisia ovat heidän työnsä hedelmät? Kuten olemme jo aiemmin todenneet, tieto itsessään ei ole välttämättä hyvä asia.

Lue Sananl. 1:7. Mikä jakeen perusteella on avain aitoon kristilliseen kasvatukseen?

Eräs Nobel-palkinnon voittaja, ateistimies, joka tutki maailmankaikkeutta ja sitä hallitsevia fysikaalisia voimia, kirjoitti: "Mitä ymmärrettävämmäksi maailmankaikkeus tulee, sitä tarkoituksettomammalta se tuntuu." Mitä tämä kertoo siitä, kuinka tieto itsessään on paitsi merkityksetöntä myös pahimmillaan jopa suuriin virhepäätelmiin johtavaa?

HERRA VASTASI JOBILLE

Lue Job 38. Mitä luku opettaa Jumalasta Luojana ja elämän ylläpitäjänä? Miten tämän totuuden tulisi vaikuttaa siihen, kuinka hahmotamme tieteitä ja taiteita?

”Monet opettavat, että aineessa on elinvoimaa – että siihen tulee ulkopäin tiettyjä ominaisuuksia, minkä jälkeen se saa toimia oman synnynnäisen energiansa voimalla, ja että luonnon toimintoja ohjaavat pysyvät lait, joihin Jumala itsekin ei voi kajota. Tämä on väärää tiedettä, joka ei ole Jumalan sanan mukaista. Luonto on Luojansa palvelija. – Luonto todistaa läsnäolevasta älyllisestä voimasta, joka vaikuttaa sen laeissa ja niiden kautta. Isä ja Poika toimivat jatkuvasti luonnossa. Kristus sanookin: ’Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä’ (Joh. 5:17).” (1AO 97.)

Valitettavasti suuri osa tieteestä pohjautuu ateistisiin, materialistisiin oletuksiin. Tieteenharjoittaja voi katsella jotakin äärettömän kaunista tai äärettömän monimutkaista tai jopa jotakin, joka on yhtä aikaa sekä äärettömän kaunista että monimutkaista, ja silti väittää, että se syntyi sattumalta ilman taustalta löytyvää järjestelmällistä suunnittelua tai tarkoitusta.

Näin tiede itse asiassa väittää kaiken aikaa. Elämän maan päällä kaikessa kauneudessaan ja monimutkaisuudessaan – perhosista ihmisiin – selitetään olevan vain sen tulosta, että miljardeja vuosia sitten kemikaalit sattumalta muodostivat yksinkertaista elämää, josta satunnaisen mutaation ja luonnollisen valinnan kautta kehittyi kaikki, mikä nykyään elää, liikkuu ja hengittää.

Tiede nykyisessä muodossaan väittää, että jo pelkkä ajatus yliluonnollisesta Luojusta on ”epätieteellinen”, koska sitä ei voida tieteellisesti testata ja se on siksi käsitys, jota ei pystytä tieteellisesti käsittelemään. Tiede itsessään ei opeta tällaista (itse asiassa tiede näyttäisi viittaavan täysin päinvastaiseen: kaikki maailman kauneus ja monimutkaisuus osoittaa nimenomaan Luojaan), vaan tämä on filosofinen asenne, jonka tieteentekijät itse ottavat oppiainettaan kohtaan.

Ongelma on kuitenkin se, että Raamattu opettaa Jumalan paitsi luoneen kaiken myös ylläpitävän kaikkea. Tämä tarkoittaa, että aidossa kristillisessä tiedekasvatuksessa on lähdettävä liikkeelle radikaalisti erilaisista oletuksista kuin tieteessä yleensä. Tästä seuraa väistämättä yhteenottoja, varsinkin koskien kaiken alkuperää.

KERTAUS

Lisääaineistoa: On kaksi syytä sille, miksi tiede, jossa oivalletaan niin monta asiaa oikein, on mennyt harhaan kaiken alkuperää koskevissa teorioissaan: ensinnäkin tieteen, joka tutkii luonnollista maailmaa, täytyy etsiä vastauksia vain luonnollisesta maailmasta; toiseksi tiede olettaa, että luonnonlakien on pysyttävä muuttumattomina. Molemmat oletukset ovat vääriä, kun kyse on elämän alkuperästä.

Tarkastellaan ensimmäistä olettamusta, jossa luonnolliset tapahtumat vaativat selityksekseen luonnollisia syitä. Tällainen sopii hirmumyrskyjen jäljitykseen, mutta on arvoton tapa jäljittää kaiken alkuperää, josta sanotaan: "Alussa Jumala loi taivaan ja maan." (1. Moos. 1:1.) Mitä tiede, joka kieltää elämän alkuperän yliluonnollisuuden, voi opettaa elämän alkuperästä, joka on täysin yliluonnollinen?

Entäpä luonnonlakien muuttumattomuus? Vaikuttaa järkevältä, paitsi että Room. 5:12 paljastaa: "Yhden ainoan ihmisen teko toi maailmaan synnin ja synnin mukana kuoleman. Näin on kuolema saavuttanut kaikki - -." Luonnolliseen ympäristöön on tullut siis muutos. Tilanne ennen syntiä oli laadullisesti hyvin erilainen kuin mikään, mitä tiede nyt kohtaa. Maailma, jossa ei ollut kuolemaa, oli radikaalisti erilainen kuin maailma, jota tänä päivänä tutkimme. Jos oletamme, että tilanne on ollut samankaltainen ennen ja jälkeen synnin, päädymme virhearviointeihin.

Tiede on mennyt harhaan, koska se kieltää kaksi keskeistä asiaa luomisesta: yliluonnollisen voiman kaiken takana sekä fyysisen muutoksen alkuperäisen ja tämän hetken maailman välillä.

Keskustelunaiheita:

1. Mitä kauneus on? Miten kristitty saattaa määritellä ja ymmärtää kauneuden eri tavalla kuin ei-kristitty?

2. Kristus olisi voinut tulla maailmaan tiedenerona tai kuuluisuutta niittävänä muusikkona. Sen sijaan hän tuli ja koulutautui vaatimattomaksi käsityöläiseksi. Hän oli läsnä luomisessa, mutta täytti velvollisuutensa kuuliaisesti. Mitä rohkaisua tämä tarjoaa meille olipa koulutuksemme tai ammatti-asemamme mikä tahansa?

3. Kaikkien kristittyjen kutsumuksena ei ole opettaa kouluissa, mutta kaikki voivat opettaa toisia sanoillaan ja teoillaan, joko tietoisesti tai tiedostamattaan. Mitä tapoja kristittyjen tulisi Kristuksen oppilaina ja maailman opettajina vaalia?